

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O STEČAJNOM POSTUPKU**

Sarajevo, april 2018. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlažemo donošenje Zakona o izmjenama Zakona o stečajnom postupku po hitnom postupku, obzirom da su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi iz člana 191. stav 2. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07 i 2/08) i člana 186. stav 2. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03 i 21/09).

Naime, presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-27/15 od 23.03.2016. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj 4/17), utvrđeno je da dio zakonskog teksta u čl. 33. i 40. Zakona o stečajnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03, 32/04 i 42/06) nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Kako bi navedena presuda bila ispoštovana, a radi otklanjanja štetnih posljedica zbog zastoja u odvijanju sudskih stečajnih postupaka u Federaciji BiH, predlaže se razmatranje ovog zakona po hitnom postupku.

Z A K O N
O IZMJENAMA ZAKONA O STEČAJNOM POSTUPKU

Član 1.

U Zakonu o stečajnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03, 32/04 i 42/06), član 33. mijenja se i glasi:

„U potraživanja višega isplatnog reda ulaze potraživanja radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastala do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnog odnosa u ukupnom bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i potraživanja po osnovu naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti.“.

Član 2.

Član 40. mijenja se i glasi:

„(1) Iz stečajne mase najprije se namiruju nužni troškovi stečajnog postupka i nužne obaveze stečajne mase, bez kojih se ne može voditi stečajni postupak.

(2) O troškovima i obavezama iz stava (1) ovog člana u svakom konkretnom slučaju odlučuje stečajni sudija.

(3) Troškovi postupka i obaveze stečajne mase, koji nisu nužni za vođenje postupka u smislu stava (1) ovog člana namiruju se nakon izmirenja povjerilaca višeg isplatnog reda.“.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O STEČAJNOM POSTUPKU

I. – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV. A. 20. 1. d., a u vezi sa članom IV. C. 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da je Parlament Federacije nadležan za donošenje zakona u vršenju funkcija federalne vlasti, ukoliko Ustavom nije drugačije utvrđeno, te da pravila postupka potrebna da bi se osigurala jednakost u postupanju kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred sudovima i organizaciji svih sudova bit će utvrđeni zakonima Federacije.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine donio je presudu, broj: U-27/15 od 23.03.2016. godine, kojom je utvrđeno da čl. 33. i 40. Zakona o stečajnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03, 32/04 i 42/06), nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, u obrazloženju presude navedeno je, da je Ustavni sud Federacije BiH nedvosmisleno utvrdio da:

Potraživanja iz radnog odnosa, a što proizlazi iz prakse Evropskog suda, čine dio imovine lica koja se nalaze u radnom odnosu, uključujući i zaposlenike stečajnog dužnika, te se stoga potraživanja iz radnog odnosa pojavljuju kao imperativ koji mora da se poštuje bez izuzetka. To su potraživanja koja po praksi pomenutog suda čine objekat zaštite u smislu člana 1. Protokola 1. Evropske konvencije i da je obzirom na ove činjenice Parlament Federacije Bosne i Hercegovine kao donosilac osporenih odredbi Zakona bio dužan da osigura neometano uživanje imovine stečene radom u vidu naknade za rad (plate) i drugih naknada licima koje se nalaze u radno-pravnom odnosu. Umjesto takvog postupanja, kako smatra Ustavni sud Federacije BiH, zakonodavac je odredbom člana 33. stav 2. osporenog Zakona ograničio pravo na neometano uživanje imovine zaposlenika stečajnog dužnika i to po dva osnova. Prvo ograničenje se odnosi na visinu plate koju zaposlenici stečajnog dužnika mogu potraživati u stečajnom postupku, te vremenski na posljednjih osam mjeseci do dana otvaranja stečajnog postupka. Zbog svega navedenog Ustavni sud Federacije smatra da je odredbom člana 33. stav 2. osporenog Zakona povrijeđeno pravo uživanja imovine zaposlenika stečajnog dužnika zagarantirano članom II.A.2.(1) k) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, te članom 1. Protokola 1. Evropske konvencije, te da je, ovom odredbom favorizirana jedna strana u radnopravnom odnosu – poslodavac, koji se ovom odredbom oslobađa od svoje odgovornosti u fazi stečajnog postupka, i koji na osnovu iste može da izbjegne svoje obaveze i odgovornosti u pogledu isplate značajnog dijela potraživanja iz ravnopravnog odnosa. Analizom osporene odredbe člana 33. stav 1. i člana 40. Zakona i

dovođenjem iste u vezu sa relevantnim pravom Ustavni sud Federacije je utvrdio da se iz stečajne mase prije stečajnih povjerilaca, namiruju troškovi stečajnog postupka i dugovi stečajne mase i potraživanja koja potiču iz perioda privremene uprave, a koje nije mogao namiriti ni privremeni upravitelj ni stečajni upravitelj. Stoga Ustavni sud Federacije smatra da ove osporene odredbe Zakona nisu u skladu sa odredbama člana II.A.2.(1) c) i d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, članom 1. Protokola 12. Evropske konvencije, članom 1. Protokola 1., i članom 14. Evropske konvencije u dijelu u kojem daju prednost namirenja potraživanja u stečajnom postupku određenim subjektima, a prije namirenja zaposlenika stečajnog dužnika. Ovim odredbama zaposlenici stečajnog dužnika su dovedeni u nepovoljniji položaj u odnosu na jedan dio učesnika stečajnog postupka, te su na taj način u odnosu na iste diskriminirani.

Predloženim zakonskim rješenjem, a u cilju provođenja presude Ustavnog suda Federacije BiH, intervenira se u članu 33. Zakona o stečajnom postupku na način da se isti mijenja i propisuje da u potraživanja višeg isplatnog reda ulaze potraživanja radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastala do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnog odnosa u ukupnom bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i potraživanja po osnovu naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Dakle, potraživanja radnika nisu ograničena niti visinom niti temporalno.

Također predlaže se izmjena i člana 40. na način da se iz stečajne mase najprije namiruju nužni troškovi stečajnog postupka i nužne obaveze stečajne mase, bez kojih se ne može voditi stečajni postupak, a o čemu odlučuje stečajni sudija, te da se troškovi postupka i obaveze stečajne mase, koji nisu nužni za vođenje postupka u smislu stava (1) namiruju nakon izmirenja povjerilaca višeg isplatnog reda.

III. - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Postupajući po navedenoj Presudi Ustavnog suda Federacije BiH predlaže se izmjena čl. 33. i 40. Zakona o stečajnom postupku na način da se u viši isplatni red svrstavaju sva potraživanja radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastala do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnog odnosa u ukupnom bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i potraživanja po osnovu naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Dakle, jedina potraživanja višeg isplatnog reda su navedena potraživanja radnika, a potraživanja koja potiču iz perioda privremene uprave i koja nasuprot odredbi člana 16. stav 4. i člana 17. st. 3. i 4. ovog zakona nije mogao namiriti privremeni upravnik, ni stečajni upravnik, u skladu sa članom 21. stav 2. ovog zakona, više nisu svrstana u viši isplatni red.

Nadalje, zbog kontinuiteta u odvijanju stečajnih postupaka u Federaciji BiH i sprječavanja njihovog zastoja zbog neizmirenja obaveza i troškova iz stečajne mase u članu 40. predloženo je da se *a priori* namiruju nužni troškovi stečajnog postupka i nužne obaveze stečajne mase, to jeste oni troškovi i one obaveze bez kojih se stečajni postupak ne može odvijati, kao što su neophodni troškovi za plaće radnika

koji su u radnom odnosu i dalje, zatim troškove nabavke energenata i sl., a o čemu odlučuje stečajni sudija kao voditelj postupka. Svi oni troškovi i obaveze stečajne mase, koji po ocjeni sudije u konkretnom slučaju ne spadaju u nužnu kategoriju namirivat će se nakon izmirenja povjerilaca višeg isplatnog reda.

IV.- FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

ODREDBE KOJE SE MIJENJAJU

Zakon o stečajnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03, 32/04 i 42/06)

Član 33.

Stečajni povjerioci viših isplatnih redova

(1) Prije ostalih stečajnih povjerilaca namiruju se ona potraživanja koja potiču iz perioda privremene uprave i koja nasuprot odredbi člana 16. stav 4. i člana 17. st. 3. i 4. ovog zakona nije mogao namiriti privremeni upravnik, ni stečajni upravnik, u skladu sa članom 21. stav 2. ovog zakona.

(2) Prije ostalih stečajnih povjeritelja, ali poslije povjeritelja iz stava 1. ovog člana namiruju se zaposlenici stečajnog dužnika sa potraživanjima iz radnog odnosa za posljednjih osam mjeseci do dana otvaranja stečajnog postupka, a u visini najniže plaće za svaki mjesec obračunate prema Općem kolektivnom ugovoru za teritoriju Federacije i doprinosima u skladu sa zakonom. Isto vrijedi i za plaćanje naknada štete za povrede na radu koje se isplaćuju u punom iznosu.

Član 40.

Povjerioci stečajne mase

Iz stečajne mase, prije stečajnih povjerilaca, namiruju se troškovi stečajnog postupka i dugovi stečajne mase.